

Præterea censeo: Eat Forest! Eat!

Af [BAMSES UVENNER](#)

Actor in an eating role

For nylig blev årets Oscar-statuetter uddelt i Hollywood, og igen i år var vi vidne til et skoleeksempel på det, man kunne kalde for æd-dig-til-enpris-fænomenet. Der er selvfølgelig tale om prisen for bedste mandlige hovedrolle, der gik til Forest Whitaker for hans portræt af diktatoren Idi Amin i *The Last King of Scotland*. For at kunne spille Amin (ikke Jensen vel at mærke, selvom det ville kræve nøjagtig de samme forberedelser) med overbevisning måtte Whitaker tage 25 kg på og endda lære at spille harmonika. For i et land hvor man kan gensænke Titanic, genopbygge antikkens Rom og gøre stort set ALT andet på film, er det selvfølgelig ikke muligt at finde en overvægtig sort skuespiller, der allerede vejer tilstrækkeligt, og som *kan* spille harmonika.

Det er i hvert fald et faktum, at vejen til Oscar-komiteen og de amerikanske biografgængeres hjerter i mange tilfælde er brolagt med Big Macs og Dunkin' Donuts. I et land hvor mere end to tredjedele af befolkningen i forvejen er overvægtige, er det noget af et flerumættet paradoks, at man kan vinde verdens største filmpris ved at æde og spille rollen som en person, der er endnu tykkere end én selv.

Det skal i øvrigt lige nævnes, at Forest Whitaker rent faktisk er vegetar

Om *Præterea censeo*

Præterea censeo er et fast indslag i 16:9. Her får skiftende skribenter og tegnere spalteplass til - under pseudonym - at komme med mere eller mindre seriøse ud- og indfald mod alle sider af filmens verden. En skønsm blanding af ucensurerede krigs- og kærlighedserklæringer. Ordet er frit ...

og har det sorte bælte i karate. Det gør jo ikke præstationen mindre glørværdig, når man forestiller sig, hvor meget frugt og grønt og hvor lidt karatetræning, der skal til, for at tage 25 kg på.

Historiens grovædere

Film- og Oscar-historien er fyldt med andre eksempler på skuespillere, der alle har spist sig til succes. Robert DeNiro tog 30 kg på for at spille den aldrende udgave af bokseren Jake La Motta i *Raging Bull*, men det er for intet at regne mod de 50 kg, som Christian Bale lagde sig ud på kun 6 uger for at spille en overbevisende flagermus-superhelt i *Batman Begins*. Renee Zellweger har hele to gange trøstespist sig til rollen som *Bridget Jones* - imellem de to film måtte hun nemlig smide kiloene igen for at spille den supertynde Roxie Hart i *Chicago* - men ingen kan efter sigende stoppe Renee, når først hun har smagt succes.

Listen er lang som en medisterpølse, og den indeholder også folk som George Clooney i *Syriana*, Charlize Theron i *Monster*, Russell Crowe i *The Insider*, Marlon Brando i *Apocalypse Now* og ikke mindst Morgan Spurlock i hans egen dokumentar om fænomenet - *Super Size Me*. Også Woody Allen skulle have været nævnt, hvis han ikke havde sagt nej tak til at spise sig til rollen som King Kong i Peter Jacksons filmatisering ...

Det er naturligvis først og fremmest i USA, at man næsten pr. automatik kan æde sig til succes i store filmproduktioner. Det nærmeste vi kommer fænomenet i Danmark er vel Morten Grunwald, der velvilligt gennem en periode på mere end 30 år gradvist tog mere end 50 kg på for at kunne spille rollen som Benny for sidste gang i *Olsen Bandens sidste stik*. Skide godt!

Andre genveje

Selvom det tilsyneladende er den sikreste vej, er spis-dig-til-en-pris-tricket langt fra den eneste genvej til at blive nomineret eller vinde en filmpris. Som Marlene Dietrich sagde: "What must one do to receive an Oscar? Play Biblical characters, priests and victims of sad tragic disabilities".

Især den med at spille folk med diverse fysiske og/eller psykiske handicaps er meget brugt. Tænk på Anthony Hopkins i *Silence of the Lambs*, Kathy Bates i *Misery*, Jack Nicholson i *Gøgereden*, Joe Pesci i *Goodfellas*, Angelina Jolie i *Girl, Interrupted*, Tom Hanks i *Forrest Gump*, Dustin Hoffman i *Rain Man* og Al Pacino i *Scent of a Woman*.

At tale med accent eller spille en virkelig person, som Geoffrey Rush, Sissy Spacek, Helen Mirren, Daniel Day-Lewis og F. Murray Abraham f. eks. har gjort det, er absolut heller ikke en dårlig taktik.

I parentes bemærket er Michael Dunn den eneste dværg, der nogensinde har været nomineret til en Oscar (1), så det kan tilsyneladende ikke betale sig at have den slags fysiske handicaps i forvejen.

Mand eller mus?

Men hvad så, når man som Forest Whitaker netop har nået sit mål? Hvad gør man, når man har spist og drukket sig til en årsindtægt i omegnen af \$ 7.000.000? Så sætter man selvfølgelig overliggeren endnu højere op, og derfor kommer det sikkert heller ikke som en overraskelse, at vi til næste år kommer til at opleve Whitaker i rollen som den lille hvide mus i *Stuart Little 3*.

Tænk engang på alt det, Whitaker ikke er. Han er ikke en mus, han er et menneske! Han er ikke hvid, han er sort! Han er ikke lille, han er stor - og så videre. Efter sigende skal han tabe 119,8 af sine 120 kg og 174 af sine 180 cm, men i første omgang skal han lige have transplanteret mere end tre kvadratmeter hvid pels til sin krop. Som om det ikke er nok i sig selv, skal han i filmen også tale med en tyk russisk accent, halte på det ene ben, lide af epilepsi og i det hele taget være en skingrende sindssyg mafia-junkie-diktator-mus, der har levet i virkeligheden - egenskaber som Stuart via et sindrigt plot, der oprulles i filmens start, netop har 'pådraget' sig.

Velbekomme!

(1) Nogle vil mene, at man her skal medregne Linda Hunt, som vandt en Oscar for bedste kvindelige birolle for sin fremstilling af den mandlige (!) indonesiske fotograf-dværg Billy Kwan i *The Year of Living Dangerously*. Linda Hunt fik godt nok konstateret hypofysær dværgvækst i sine teenageår, men hun har trods alt ikke udviklet alle de unikke fysiske karakteristika, man skal have for at være en regulær dværg.

[Udskriv denne artikel](#)

[Gem/åben denne artikel
som PDF](#)

[Gem/åben hele nummeret
som PDF](#)

16:9 - februar 2007 - 5. årgang - nummer 20

Udgives med støtte fra Det Danske Filminstitut samt Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter.
ISSN: 1603-5194. [Copyright](#) © 2002-07. Alle rettigheder reserveret.